

[Lone Dybkjær]

gælder i en anden situation. Så vi finder, at det er en paragraf, vi vil se på og forsøge at finde en anden formulering af, sådan at man simpelt hen siger, at man ikke må afskedige, idet det bliver det eneste reelle, der beskytter den pågældende lønmodtager, altså at man ligesom tvinger en eller anden form for gensættelse eller tilsvarende ind.

Waldorff (VS):

Det mest kvalmende ved denne sag er de borgerliges hykleri med hensyn til de demokratiske rettigheder. Fagbevægelsens historie er jo ikke mindst historien om, hvordan man har måttet kæmpe sig til hver eneste bid af retten til at organisere sig, retten til at kæmpe for sine interesser. Man har måttet slås imod organisationsfølgelse og mod de såkaldte borgerlige demokrater, som aldeles ikke har villet acceptere organisationsfrihed og faglige rettigheder som en del af de demokratiske rettigheder. Nu er der altså sket det, at socialdemokratiet er hoppet med på denne her vogn.

I forslaget § 1 siger man, at man har ret til at organisere sig, hvorefter man i § 2 siger, at man har også ret til at lade være. Det er lige for lige og fuld retfærdighed tilsyneladende, men sådan er det jo ikke. Det er arbejdsgiverne, som sidder på produktionen, det er arbejdsgiverne, som har muligheden for at ansætte og fyre folk. I den situation kan der selvfølgelig aldrig være lighed. De eneste demokratiske rettigheder, arbejderne har i et classesamfund, er de rettigheder, som de har styrke til at tilkæmpe sig. Når vi overhovedet får denne diskussion om eksklusivaf-taler, er det, fordi fagbevægelsen har haft en vis styrke. Man har haft styrke til at indgå kollektive aftaler, og netop kollektive aftaler er grundlaget for de faglige organisationer. Det er grundlaget for, at man kan slås for løn og arbejdsvilkår. Det er disse kollektive aftaler og med dem selve fagbevægelsens styrke, som de borgerlige vil til livs, og grunden til, at man interesserer sig for det, man kalder den enkeltes ret til ikke at lade sig organisere, er lige præcis den, at man derved angriber de demokratiske rettigheder, som er fundamentale for arbejderklassen, nemlig den kollektive demokratiske ret, som består i, at man kan lave fagforeninger, og at man

kan lave aftaler, som dækker en arbejdsplads. Det er derfor, vi ser dette angreb.

Der er sikkert mange socialdemokrater, bl. a. den socialdemokratiske ordfører, som vil sige, at dette lovforslag ikke vil have de store konsekvenser. Det er selvfølgelig rigtigt, at det kunne være meget værre, men det er også rigtigt, at det bliver meget værre. Vi kunne jo allerede høre det på de bogerlige ordførere, der sagde, at der allerede nu kommer ændringsforslag. Næste gang kommer der et nyt lovforslag fra de borgerlige. Da vil socialdemokratiet ikke kunne sige: vi vil ikke acceptere, at det er lovgivningsstof. Man vil ikke kunne sige, at politikerne skal holde sig fra overenskomsterne, fra eksklusivbestemmelserne. Man har selv åbnet ballet med det forslag, man kommer med her. Det er heller ikke uskadeligt i praksis; det vil vise sig inden for det grafiske område, hvor man har kæmpet imod piratvirksomheder, det vil vise sig inden for SiD-området, hvor man har store problemer med uorganiserede og med kristeligt organiserede, at dette lovforslag vil gøre det langt sværere at få lavet nogle ordentlige overenskomster. Det er jo også det, der er formålet med angrebet på eksklusivbestemmelserne. Det er – for at sige det ligeud – starten på en undergravning af de kollektive overenskomster, vi ser her.

Man kan så spørge: hvordan pokker kan det være, at socialdemokratiet går med til sådan noget? Jeg mener, at det formelle påskud, som ligger i Menneskerettighedsdomstolens afgørelse, er en elendig begrundelse. Jeg mener ikke, man kan tage en afgørelse alvorligt, som bygger på en artikel 11, om at der ikke kan gøres andre indskrænkninger i organisationsfriheden end sådanne, der er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed – og det ene og det andet – eller for at beskytte sundheden eller sædeligheden.

Det er en klassedomstol, denne Menneskerettighedsdomstol. Man kan forsvare sædeligheden, man kan forsvare den borgerlige moral, men arbejderklassens kollektive demokratiske rettigheder, dem undergraver man. Det er jo rigtigt, som hr. Ole Henriksen siger, at der er andre politiske interesser end dem, som er knyttet til de demokratiske traditioner, som man har i Danmark, med i sådan en domstol. Det eneste, regeringen og